

Broj/Број: 1/4-50- 1-66-35/05
Sarajevo/Сарајево, 7.6.2005. godine

ZAPISNIK

35. sjednice Komisije za finansije i proračun Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine BiH

Sjednica je održana 7.6.2005., u vremenu od 10 sati do 11sati i 30 minuta.

Sjednici su nazočili članovi Komisije: Ljiljana Milićević, Ruža Sopta, Beriz Belkić, Fatima Leho, Dušanka Majkić, Hazim Felić i Marija Perkanović.

Odsutnost sa sjednice opravdali su Abdulah Nakaš i Zlatko Lagumdžija.

Sjednici su nazočili i gosti: Jusuf Kumlić, Zekira Muratović i Dženita Fočo (Ministarstvo financija i trezora BiH), Anđelka Dobrilović (Istraživački centar PSBiH) te Dragica Hinić, tajnica Komisije.

Sjednicom je predsjedala Ljiljana Milićević.

Za raspravu na sjednici predložen je sljedeći

DNEVNI RED

1. Verifikacija Zapisnika 33. sjednice Komisije;
2. Informacija o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine s 31.12.2004. godine (Vijeće ministara BiH);
3. Davanje izvornoga tumačenja:
 - a) Poglavlja VI. Zakona o javnim nabavama BiH na zahtjev Javne ustanove Centar za edukaciju sudaca i tužitelja;
 - b) članka 56. Zakona o javnim nabavama BiH na zahtjev Pravne službe Vlade Brčko Distrikta BiH;
4. Tekuća pitanja.

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

Ad.-1. Verifikacija Zapisnika 33. sjednice Komisije

Zapisnik 33. sjednice članovi Komisije jednoglasno su verificirali.

Ad.-2. Informacija o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine s 31.12.2004. godine (Vijeće ministara BiH)

Jusuf Kumalić dao je uvodne napomene o Informaciji o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine s 31.12.2004. godine. Istaknuo je: vanjski dug čimbenik je makroekonomske stabilnosti jedne zemlje i stoga je od iznimnoga značenja. Vanjski dug BiH iznosi 31% od brutodruštvenog proizvoda i time našu zemlju ubraja u manje zadužene zemlje, budući da tolerancija duga obuhvaća do 60%, prema Smjernici EU. Potom je istaknuo strukturu dugova po

entitetima te zaduženost prema kreditorima, od kojih su najbitniji Svjetska banka, Pariški klub, Londonski klub, MMF i dr. Glede vremena nastanka duga, istaknuo je da 50% čini stari, a 50% novi dug. Osvrnuo se i na analizu duga spram valute zaduženja, istaknuvši kako je trenutačno dolar u porastu u odnosu na euro. Na koncu je naglasio kako će u idućem razdoblju više biti financirani komercijalni krediti, a sve manje će biti zaduživanja države.

Beriz Belkić potom je postavio nekoliko pitanja u svezi sa zaduživanjem. Zanimalo ga je pojašnjenje značenja postupka razjašnjenja unutarnjega duga koje se nalazi u okviru Zaključka 2. Dalje, tabela 1. je nejasna, osobito u dijelu koji govori o entitetima kao izravnim nositeljima obveza, gdje se podaci matematički ne poklapaju. Zanimalo ga je i pitanje neiskorištenih kredita, odnosno tko i zašto ih nije iskoristio.

Zekira Muratović istaknula je da ukupna vanjska zaduženost iznosi 3.977.000.000, a obveza vraćanja toga iznosa je na državi BiH, dok su za vraćanje preostalih 64.000.000 zaduženi entiteti, što je sukladno zakonu prema kojemu entiteti preuzimaju i vraćaju dug. Time se željela razgraničiti takva vrsta zaduženja. U tome dijelu pojašnjen je izravni i neizravni dug, odnosno izravno zaduženje entiteta i izravno zaduženje države. Potom se osvrnula i na Zakon o unutarnjem dugu entiteta, govoreći o strukturi unutarnjega duga, pri čemu ju naglasila kako u tome dijelu nisu davali precizne iznose, jer će oni biti utvrđeni tek nakon točne verifikacije.

Beriza Belkića zanimalo je pojam umjerene zaduženosti, kao i pitanje izgradnje vlastitoga mahanizma sigurnosti u zaduživanju, vodeći računa o perspektivama, troškovima države i sl. Pri tome, treba podržati zaduživanje onih grana koje su u stanju vraćati kredite. Načelo isplativosti troškova treba naglašavati uvijek, ono ubuduće treba biti prioritetno te se trebaju saledati učinci koji se postižu zaduživanjem.

Dušanka Majkić istaknula je kako je zaduženost po granama sačinjena pregledno, Informacija je dobro koncipirana, pri čemu se može vidjeti da je javna proračunska potrošnja najveća te da je najmanje ulagano u gospodarske djelatnosti. Zanimalo ju je može li se u budućim planiranjima taj omjer popraviti, naglasivši da pojedina poduzeća koja su dobivala kredite nemaju potrebu za njima jer su u stanju sami sebe kreditirati, kao što je npr. slučaj s telekomunikacijskim poduzećima. Stoga u idućem vremenu predlaže veći angažman Vijeća ministara BiH u tom pravcu.

Ljiljana Milićević podržala je Informaciju, istaknuvši kako ohrabruje činjenica da su veća ulaganja u infrastrukturu, a da je najmanja stopa rasta u proračunskoj potrošnji. Potom je predložila, posebice između zaključaka sadržanih u Informaciji, istaknuti Zaključak 3. Njega bi Komisija trebala usvojiti i u svome izvješću o ovoj Informaciji i predložiti Domu njegovo usvajanje, čime bi njegovo značenje istaknuli i ojačali.

Mariju Perkanović zanimalo je vraćanje duga od strane krajnjega korisnika, kakve koristi ima država od tih dugova, u kakvom su stanju sada takve investicije i ima li promašenih investicija.

Zekira Muratović istaknula je potrebnim prilikom zaključenja takvih sporazuma definirati pitanje mjesta izvršenja duga, država s entitetom zaključuje sporazum, a entitet zaključuje ugovor s krajnjim korisnikom, pri čemu je država jamac vraćanja duga.

O vraćanju duga **Jusuf Kumalić** istaknuo je da u slučaju nemogućnosti vraćanja duga od strane korisnika, taj dug prvo vraća općina, kanton, pa entiteti, s obzirom da su oni jamci korisniku koji je dobio ta sredstva. U svezi s neiskorištenim kreditima, istaknuo je primjer obilaznice oko Sarajeva, čija je izgradnja tek sada započela.

Fatima Leho istaknula je: Informacija je jasna, Bosna i Hercegovina je malo zadužena u odnosu na druge zemlje u tranziciji, pri čemu nismo imali mnogo utjecaja na područje zaduživanja, jer su davatelji kredita ta sredstva usmjeravali tamo gdje su oni htjeli. Smatra kako strukturu staroga duga čine promašene investicije iz bivše Jugoslavije, a kako bismo promijenili stare odnose prilikom novih zaduživanja i uopće poboljšali svoj kreditni rejting, nužno je ostvariti političku stabilnost države, a što jasno traže sve međunarodne institucije. Pri tome, Bosna i Hercegovina još kasni s nužnim reformama.

Ruža Sopta također je mišljenja kako je Informacija koncizna. Posebice je apostofirala tabelu 6. u kojoj je obrađena struktura duga po korisnicima u fus noti, a koja je zanimljiva. Zanimali su je

učinci kredita, kako se krajnji korisnici odnose prema tim kreditima, odnosno vraćaju li ih ili ne. Drži da bi Informacija trebala dati više podataka o tome, kao i o pitanju izvršenja dobivenih kredita. Također, smatra kako činjenica da Bosna i Hercegovina nije mnogo zadužena zemlja ne znači i da je to dobro, jer su krediti i jedan od preduvjeta za napredak jedne zemlje.

Dušanku Majkić zanimalo je pitanje donatorskih sredstava koje je Bosna i Hercegovina dobila, na što je Dženita Fočo istaknula da se to pitanje razmatra u Vijeću ministara BiH i informacija je u pripremi. Dušanku Majkić zanimala je i činjenica da Bosna i Hercegovina dobiva novi CARDS projekt za popravak kuća, a da sredstva iz 2002. godine za te namjene još nisu iskorištena, jer su uvjeti i procedure za dobivanje tih sredstava iznimno komplicirani.

Fatima Leho navela je da od ove godine sve donacije moraju biti evidentirane u Proračunu, a da je za razdoblje do 2005. godine utemeljena Komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava.

Ruža Sopta u tom je kontekstu navela kako je u Parlamentarnoj skupštini BiH utemeljena komisija, sačinjen i program aktivnosti, upućeni su dopisi svim relevantnim institucijama, ali do danas nije bilo bitnijih učinaka. Potom je istaknula da ju zanima pitanje staroga duga, odnosno činjenica da je taj stari dug u poduzećima isknjižen iz početne bilance, a sada neki sudovi potražuju naplatu određenih tražbina po starom dugu koji je isknjižen.

Jusuf Kumalić istaknuo je kako se raniji dug odnosi na entitete, tako npr. libijski dug pripada FBiH, dok je Zekira Muratović navela da Informacija ne sadrži kredite dobivene u razdoblju 1992.-1995., te ako je neki dug nastao u tom vremenu, može se regulirati posebnim zakonom, odnosno iznaći odgovarajući mehanizam za rješenje toga pitanja.

Ljiljana Milićević naglasila je ovo pitanje rezultatom nejasnoća i tumačenja Zakona o privatizaciji, te bi prava adresa za njegovo rješavanje bio Parlament FBiH. Navela je potom pogrešku u tabeli 3. gdje treba stajati: «Razvojna banka Vijeća Europe». Bosna i Hercegovina trebala bi se usmjeriti k ovoj banci u svojim zahtjevima, budući da ova banka raspolaže velikim sredstvima, a sugerirano nam je i da im predložimo određene projekte.

Nakon okončanja rasprave, članovi su Komisije Informaciju primili k znanju, jednoglasno prihvatili Zaključak broj 3. iz Informacije i predložili Domu njegovo usvajanje, te uputili u daljnju parlamentarnu proceduru. **Zaključak** je usvojen u sljedećem tekstu:

“Strategiju vanjskoga zaduživanja treba konzistentno zasnivati na rastu brutodruštvenog proizvoda i razvojnim potrebama zemlje, vodeći računa o implikacijama duga na makroekonomska i platnobilančna kretanja, te je u tom smislu potrebno osigurati:

- a) veći dio vanjskoga zaduživanja treba biti isključivo pod povoljnim uvjetima, posebice u prvome dijelu srednjoročja;
- b) ograničenu razinu komercijalnoga zaduživanja angažirati isključivo u granama koji ih mogu otplaćivati (primjerice, telekom, energetika), i to u drugoj polovici srednjoročja;
- c) zaduživanje usmjeriti na prioritete poticaja razvoja i ekonomskoga rasta zemlje;
- d) smanjiti uzimanje kredita u svrhu proračunske potpore, a povećati zaduživanje za potporu bržem razvoju privatnoga sektora;
- e) izbjegavati zaduživanje po osnovi pružanja tehničke pomoći koja se treba osigurati putem grant sredstava.”

Ad.-3. Davanje izvornoga tumačenja:

- a) **Poglavljja VI. Zakona o javnim nabavama BiH na zahtjev Javne ustanove Centar za edukaciju sudaca i tužitelja;**
- b) **članka 56. Zakona o javnim nabavama BiH na zahtjev Pravne službe Vlade Brčko Distrikta BiH**

Dženita Fočo ukratko je obrazložila mišljenje Vijeća ministara BiH o tumačenju Poglavlja VI. Zakona o javnim nabavama BiH koje je tražila Javna ustanova Centar za edukaciju sudaca i

tužitelja, kao i mišljenje o tumačenju članka 56. navedenoga Zakona, a na zahtjev Pravne službe Vlade Brčko Distrikta BiH.

Beriz Belkić potom je naglasio da je navedene zahtjeve za tumačenje razmatrala Ustavno-pravna komisija i usvojila mišljenje kako su navedene norme u potpunosti jasne, te nema potrebe za dodatnim tumačenjem. Dostavljena mišljenja Vijeća ministara BiH više opisno pojašnjavaju postojeće norme, nego što ih tumače. U ovakvu situaciju dolazi se najčešće što predlagatelji zakona u fazi njegova usvajanja ne dopuštaju gotovo nikakve ispravake kojima bi se ispravljala mogućnost različitoga tumačenja. U svakom slučaju, ovo pitanje više nije ni aktualno, jer su potrebni propisi doneseni.

Nakon okončanja rasprave, članovi su Komisije jednoglasno prihvatili predložena mišljenja Vijeća ministara BiH o tumačenju navedenih pravnih normi i uputili ih u daljnju proceduru.

Ad.-4. Tekuća pitanja

Ljiljana Milićević obavijestila je članove Komisije o predstojećem posjetu predstavnika Revizijskoga ureda Švedske - revizijskim uredima Bosne i Hercegovine i entiteta. Prigodom posjeta, bit će izvršen nadzor nad radom naših ureda i dogovoren daljnji rad. Također je naglasila da je 19. svibnja 2005. obavila razgovor s dvojicom vanjskih konzultanata navedenoga Ureda, koji su istaknuli kako projekt ulazi u drugu fazu, koja se bavi pitanjem revizije učinka. U tom smislu, švedski revizijski ured u Bosni i Hercegovini organizirat će jednodnevni seminar o ovoj temi, i to 21. lipnja 2005. godine. Seminaru bi trebali nazočiti članovi komisija za financije i proračun parlamenata države i entiteta, predstavnici ureda za reviziju BiH i entiteta, te drugi činitelji od značenja u ovome području. Troškove seminara snosit će organizator.

Nakon kraće rasprave, odlučeno je da seminaru nazoče: Ruža Sopta, Fatima Leho i Hazim Felić, budući da su ostali članovi Komisije već imali isplanirane obveze.

Zapisnik sačinila

Dragica Hinić

Predsjedateljica Komisije

Ljiljana Milićević

